

Adlercreutz, Carlos

Överste

Chef för försvarsstabens underrättelseavdelning

Redogör 20 jan 1947 för svenskt samarbete med Norge och Danmark under 1940, före 9 april, gällande militärt underrättelseväsen, till Undén

Adler-Rudel, Salomon

Representerar Jewish Agency och Judiska världsrådet (World Jewish Congress) i London

Airo, Aksel

Finsk general

”Man ska aldrig sluta strida mot Djävulen och ryssen” (juni 1941)

von Albedyll, ?

Attaché

OKW:s attachéavdelning

Allmänt betraktad som svenskvänlig

Albrecht, Erich

Doktor (juridik?)

Chef för AA:s juridiska avdelning

Alfvén, Hugo

Tonsättare och dirigent, nationalromantiker

Uppvaktar Ingrid Günther 1904-09

Ambassadör

(fr. *ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire*)

Diplomatiskt sändebud av högsta rang hos främmande stat, oftast chef för en fast beskickning av ambassads rang.

Ambassadör kan även vara stationerad i sitt hemland utan att permanent vistas i ackrediteringslandet. Ibland är en ambassadör utsedd för ett särskilt tillfälle (*ambassadeur en mission spéciale*), t.ex. vid firandet av en ny statsbildning eller en presidentinstallation. Titeln ges ibland också till högre tjänstemän i Utrikesdepartementet och i undantagsfall till andremannen på en utlandsmyndighet.

Andersson, Ivar (h)

Utrikesnämnden

Ledamot av FK

Huvudredaktör SvD

Aktiv antinazist, hemlig medlem av Sigtunagruppen

Andersson (i Rasjön), Gustaf (fp)

Kommunikationsminister 1939-44

Partiledare

Andersson, Olof

SF-chef

Tyskvänlig? Stoppar Diktatorn.

Andersson, Sven

Socialdemokratisk ledare, Göteborg

Anger, Per

Attaché

Svenska legationen, Budapest

Arbetaren

Syndikalistisk tidning

Arrhén, Erik (h)

Högerpolitiker

Framhöll tysk irritation på Sverige efter resa i Tyskland sep 1940

Assarsson, Vilhelm

Svensk minister i Moskva från 1940 till 1943, då han råkar i gräl med Molotov (om vadå?)

Engagerade sig därefter i restaureringen av Arvfurstens palats.

"Intelligent och lat" (Åström)

Attaché

(fr., eg. form av *attacher* 'fästa [vid]', 'förena'; en *attaché* var "förenad med" beskickningen)

Diplomatisk tjänsteman av lägsta graden i utrikesdepartementet eller vid en beskickning

(benämningen har numera oftast ersatts av tredje ambassadsekreterare). Specialattachéer är

t.ex. press-, kultur- eller militärattachéer.

Auswärtiges Amt (AA)

Tyska UD

Axelson, George

NY-Times korre, Stockholm

"Axelson är en internationell svensk" (Grafström)

Bagge, Gösta (Högerns riksorganisation)

Ecklesiastikminister (utbildningsminister) 1939-1944

Partiledare 1935-1944

Professor i nationalekonomi och socialpolitik vid Stockholms högskola

Bagge, ?

UD?

Legationsråd, Helsingfors

Släkt med Gösta?

Bartel, Elsa

Kanslibiträde, svenska legationen Berlin

Tysk spion sedan hösten 1941

Fälld för spioneri efter kriget

Beck-Friis, Johan

UD

Akrediterad hos norska regeringen i London sedan sommaren 1940

Stationerad i Lissabon

Minister hos exilregeringen from sommaren 1943

Beck-Friis, Hans

UD

Rom tom 1942

Efterträder KI Westman i Helsingfors, 1942-?

Below, ?

Tysklands chargé d'affaires i Stockholm, 1939

Berglind, ?

LM Ericsson

Warszawasvensk

Döms till döden 1943

Friges dec 1944

Bergquist, Thorwald (fp)

Chef för Socialstyrelsen 1939-46

Konsultativt statsråd i Regeringen tom sep 1943

Justitieminister fom sep 1943-45, lättar upp presspolitiken

Bernadotte af Wisborg, Carl Johan (prins Carl Johan)

Prins

Förlorar arvsrätten till kronan pga sitt giftermål 1946 med Kerstin Wijkmark

Storhertiginnan Charlotte av Luxemburg ger honom titeln greve 1951

Bernadotte, Folke

Gustaf V:s brorson

Vice ordförande, Röda korset

Beskow, Natanael

Predikant, skolman och författare, teol. hedersdoktor

Företträder en kyrkligt obunden och socialt inriktad kristendom. Efter sina teologiska studier lät han inte prästviga sig utan verkade som lekmanapredikant vid Djursholms kapell 1896-1932.

Bekant med CG härifrån???

Tillsammans med Ebba Pauli grundade han 1912 Birkagården, som han förestod till 1946; han var rektor för dess folkhögskola 1916-30. B:s starkt sociala och pacifistiska engagemang och hans förståelse för arbetarrörelsens jämlikhetskrav bars av ett gudsrikesideal, som också kom till uttryck i hans psalmer.

Best, Werner

Tysk nazistisk politiker

Riksfullmäktig (högste civile tjänsteman) i det tyskkockuperade Danmark 1942-45.

Söker medla mellan den militära ockupationsmakten och den danska regeringen Scavenius och söker även i kontakter med det danska kungahuset efter möjligheter till samarbetspolitik. Döms efter kriget av dansk domstol till döden, men straffet omvandlas till fängelse. Benådas 1951 och utvisas.

Beurling, Arne

Matematiker

Dechiffrerade den tyska radiotrafiken

Binney, George (sir)

Brittisk tjänsteman

Ministry of Supply-representant vid brittiska beskickningen i Stockholm

Smugglar kulsprutor till kvarstadsbåtarna

Birnbaum, ?

Journalist, tysk medborgare

Korrespondent i Sverige för holländska och schweiziska tidningar

Halvjude, flytt från Warszawa till Sverige, tack vare Grafström

Tysk spion, avslöjad våren 1940

Björk, Nils

Major

Chef, försvarsstabens arméoperationsavdelning

Del av "inre kretsen"

Björnstjerna, Carl

Svensk militär

Försvarsstabens underrättelseavdelning

Blix, Ragnvald "Pims"

Vän till CG, Ingrid's mammas fd man

Norsk-dansk radikal satiriker i Köpenhamn, flydde till Sverige

Arbetade på GHT under pseudonymen Stig Höök

von Blücher, Wipert

Tysk minister i Helsingfors

Boheman, Erik

Chef för UD:s politiska avdelning 1928-31

Envoyé i Ankara 1931-34

Envoyé i Warszawa 1934-37

Kabinettsekreterare 1938-45

Dominerades av Sveriges utsatthet, defaitist (DNU 175)

Minister i Paris 1945-47

Ambassadör i London 1947-48

Ambassadör i Washington 1948-58

Folkpartistisk riksdagsman 1959-70 (talman 1965-70)

Styrelseordförande i SAAB 1958-70

Boldt-Christmas, Emil

Marinofficer

Svensk marinattaché i London 1936–39

Medlem av Tisdagsklubben

Hade viss direktkontakt med Churchill under kriget

Författare till "Voro vi neutrala" (Bonniers, 1946), varpå han fick sparken

Bonhoeffer, Dietrich

Tysk luthersk teolog

Tar 1933 offentligt avstånd från nazismens judeförjelse

Blir ledargestalt inom den tyska Bekännelsekyrkan

Ledare av Bekännelsekyrkans prästseminarium i Finkelwalde, stängs av polisen 1937

Börjar arbeta inom militära underrättelseväsendet (som utgör ett centrum för motståndet mot

Hitler). Kuriruppdrag, bla till Sverige 1942, där han på uppdrag av den tyska motståndsrörelsen

förmedlar fredsförslag till de allierade. Viktig kontaktman är engelske biskopen Bell av Chichester.

Arresteras 1943, misstänkt för högförräderi

Avrättas april 1945

Bonnier, Tor

Styrelseordförande DN 1940-60

Styrelseordförande Albert Bonniers Förlag 1941-53

Gammal vän till CG

Bór, se "Komorowski, Tadeusz"

von Born, Ernst (Svenska Folkpartiet)

Friherre

Finsk politiker, konservativ

Riksdagsman 1919-54

Partiordförande 1934-45 och 1955-56

Inrikesminister 1931-32 och 1939-maj 1941

Ansluter sig under fortsättningskriget till fredsoppositionen

Utses av Mannerheim till justitieminister i övergångsskedet augusti-november 1944

Boström, Wollmar

Svensk minister i Washington 1943 (tid?)

Brandell, Ulf

Utrikesredaktör på DN från 1957

Vän till CG?

Brandin, Axel

VD Svenska tändsticks AB, 1944-?

Brandt, Erik (s)

Ledamot av FK

Branting-Westerståhl, Sonja (s)

Advokat

Styrelseledamot, Socialdemokratiska kvinnoförbundet 1936-52

Bratt, Karl Axel (K.A.)

Militärpolitisk skribent, DN

PA 432

von Brauchitsch, Walter

Generalfältmarskalk (1940)

Tysk arméchef 1938-41

Får skulden för Moskvaoffensivens misslyckande och sparkas i samband med en hjärtinfarkt i december 1941

Brilieroth, ?

Redaktör, Stockholmstidningen

"Pålitlig femtekollonare" (Grafström)

Brundin, ?

"Tändstickbolagets förre Berlinrepresentant" (Grafström)

Får Warszawasvenskarna benådade 1943, via Kersten

Introducerar Kersten till UD?

Brusewitz, Axel

Professor statskunskap

Arbetade på svensk-finsk unionsförfattning 1940, tillsammans med Undén

Bull, Jens

Norskt utrikesråd (datum?)

Representerar norska exilregeringen i Stockholm under ockupationen, chargé d'affaires

Buschenhagen, Erich

Tysk militär

AOK Norwegen 1940-42

Överste 1938-41

Generalmajor 41-43

Generallöjtnant 1943-44

Gen. d. Inf. (?) 44-45

Böhme

General

tysk befälhavare i Norge (1945)

Böök, Fredrik

Litteraturforskare

Tyskvän och pronazist

Dock kritisk mot överdrivna judeförföljelser i Tyskland

Callender, ?

Amerikansk journalist
Korrespondent i Sverige för New York Times

Carl

Svensk prins
Ordförande i Svenska röda korsets överstyrelse 1906–45

Carlberg, Carl-Ernfrid

Ledare Manhemsförbundet, grundas 1934
Även förlaget Svea Rike, grundas 1935
Deltar i grundandet av Riksföreningen Sverige-Tyskland 1937
Redaktör för den svenska versionen av tyska bildmagasinet Signal 1941-45

Carlsson, Gunnar "Spitfire-Carlsson"

Skeppsredare och generalkonsul (var?)
Chef, sjöfartskommittén
Förhandlar ang lejdtrafiken med brittiske sjöfartministern och det amerikanska transportministeriet
Smeknamn pga gillar inte att bli motsagd

Casparsson, Ragnar

Pressombudsman, LO
Finlandsaktivist

de Champs, Charles

Amiral
Chef för marinen 1937-1939
Medlem i Riksföreningen Sverige-Tyskland, fr 1938

Chargé d'affaires

(fr., eg. 'som fått i uppdrag att sköta offentliga angelägenheter')
Diplomatisk tjänsteman som i ordinarie chefs frånvaro förestår en beskickning.

Christian X

Danmarks kung 1912-47

von Choltitz, Dieter

Tysk general
Befälhavare, ockupationsstyrkorna i Paris 1944

Churchill, Winston

Brittisk politiker och författare
Div ministerposter 1910-39
Marinminister 1939-40
Premiärminister 1940-45 (förlorar valet)
Premiärminister 1951-55

Coburg, hertigen av

Egentligen hertig Karl Edvard av Sachsen-Coburg-Gotha
Nazist
Pappa till arvprinsens fru Sibylla

Cripps, sir Stafford

Brittisk envoyé i Moskva

Croneborg, Rutger

Chef för försvarsstabens marinoperationsavdelning
Vill att Sverige ska delta i "kriget mot bolsjevismen"

Cullberg, Johan

Biskop Västerås
Positiv till nazismen
Dock kontakt med Sigtunagruppen

Curman, Sigurd

Riksantikvarie 1923-46
Ordförande samfundet Nordens Frihet (t.o.m. invasionen av Norge och Danmark?)

Dahlberg, Gunnar

Chef, Statens institut för rasbiologi, Uppsala (1936-?)
Professor i rasbiologi vid Uppsala universitet.

"Under D:s cheftid avvecklade det rasbiologiska institutet sitt öppet rasistiska språkbruk och verksamheten inriktades främst mot statistiska och medicinska frågeställningar." (NE)

"Herman Lundborgs alltmer pronazistiska linje ledde till en kris för verksamheten, vilken löstes genom regeringens beslut att 1936 tillsätta den till socialdemokratin närstående läkaren Gunnar Dahlberg som ny chef för S. Denne avvecklade det rasistiska språkbruket och gav verksamheten en mer statistisk och medicinsk inriktning. I samband med Dahlbergs frånfälle ändrades namnet 1956 till *Institutionen för medicinsk genetik*, och verksamheten inkorporerades under Uppsala universitet." (NE)

Dahlberg, Knut

Chef för Bankföreningen
Häradshövding
Antinazist?

Dahlérus, Birger

Ingenjör
Direktör i Bolinders Fabriks AB 1938-56
Omfattande internationella förbindelser
Personlig vän med Göring

Dahlman, ?

UD
Grafströms företrädare på pressbyrån
Aktiv i Nordens frihet

Daladier, Edouard

Frankrikes konseljpresident (1933, 34)

Frankrikes försvarsminister (1936-40) och konseljpresident (?) (1938-40)

Damgren, ?

Pressattaché, svenska beskickningen Berlin

Danielsson, (Carl) Ivan

Minister (1942-?), svenska legationen, Budapest

Dankwort, Werner

Doktor

Legationsråd, tyska beskickningen i Stockholm

Inte medlem i nazistpartiet

von Dardel, Gustaf

Svensk minister i Köpenhamn (år?)

Dehlgren, Sten

Chefred DN 1922-46

Från början sjöofficer (kapten 1911, kommandörkapten i reserven 1935)

Ordförande Tidningarnas Arbetsgivareförening 1920-45

Ordförande Pressnämnden sep 1941

”Hur illa man än tycker om nazismen, måste man önska att Tyskland vinner i detta krig för att skydda oss mot Bolsjevismen”

Dekanosov, Vladimir

Sovjetisk politiker

Vice utrikesminister 1944 (tid?)

Démarche

Skriftlig eller muntlig framställning från en regering till en annan regering, med förslag eller anmodan om att företa en viss åtgärd eller att inskrida på ett visst sätt.

Det danske Råd

Rådet rekrutterede danske frivillige til de allierede styrker, lavede information og propaganda om den danske modstandsbevægelses kamp og de frie danskes indsats, samlede penge ind til den allierede kamp (blandt andet til køb af Spitfire-jagerfly, der blev fløjet af danske piloter), og fungerede i det hele taget som et samlingspunkt for danskere i den frie verden. Det danske Råd udgav ugeavisen Frit Danmark (ikke at forveksle med det illegale blad af samme navn). Den konservative politiker John Christmas Møller blev formand for rådet, da han i maj 1942 ankom til London efter at være flygtet fra Danmark. Christmas Møller blev det frie Danmarks vigtigste talsmand under krigen.

Dietl, Eduard

Tysk general

Idolmilitär, ”snögeneralen”

Befälhavare tyska styrkorna i Nordnorge våren 1940
Chef för tyska Lapplandsarmén i norra Finland 1941
Dör flygolycka 1944

Direktörsklubben

The Big Five

Inofficiell förening verksam 1933-51. Centrum för planhushållningsmotståndet och försökte att bana väg för borgerlig samling och regimskifte.

Cheferna för de stora exportföretagen inom svensk verkstadsindustri, ASEA, Electrolux, LM Ericsson, Separator och SKF samt från 1941 även AGA.

Ditleff, Nils Christian

Tjänstgör som "conseiller" (Grafström) 1941, under chargé d'affaires Bull. Skulle ha blivit minister om det inte vore för att svenska regeringen vägrar lämna agrément åt nya ministrar för regeringar i landsflykt. Lite bitter, sysslar mest med flyktingfrågor. 1941 kommer 10-15 personer per dag.

Norsk minister i Stockholm 1945 (vilken tid?)

Domö, Fritjof (h)

Handelsminister 1939-mar 1941

Konsultativt statsråd i Regeringen mar 1941-dec 44

Högerledare dec 1944-50, närmade sig Sveriges välfärdskonsensus

Kommunikationsminister dec 1944-45

Douglas, Archibald

Generalmajor och chef för Övre Norrlands trupper 1937-42

Arméinspektör 1942-44

Generallöjtnant och chef för armén 1944-48

Aktiv i nationalsocialistiska blocket på 1930-talet

Draeger, ?

Doktor

Ordföranden i Berlins tysk-svenska förening

Verksam i föreningen "Nordische Verbindungsstelle"

Oroas över att Sverige kommer på efterkälken (Grafström)

Duckwitz, Georg Ferdinand

Tyska legationen, Köpenhamn

Sjöfartssakkunnig

Dymling, Carl Anders (C.A.)

Chef Radiotjänst 1936-1942

Försöker hävda Radiotjänsts självständighet

Chef SF 1942-61

von Döbeln, Georg

Försvarsstabsofficer

von Dörenberg, ?

Friherre

Protokollchef, tyska UD

Eden, Anthony (sir)

Från 1961 Earl of Avon (Lord Avon)

Brittisk politiker (konservativ)

Utrikesminister 1935–38, 1940–45 och 1951–55

Premiärminister 1955–57

Har grundmurat rykte som "anti-appeaser", dvs. motståndare till eftergifter gentemot Nazityskland och det fascistiska Italien.

Egeland, Leif

Sydafrikansk minister, Stockholm 1944 (tid?)

Ehrenpreis, Marcus (Mordecai)

Rabbin

Född i Lemberg i österrikiska Galizien (nuv. Lviv i Ukraina).

Överrabbin i Sofia i Bulgarien 1900-14

Överrabbin i Stockholm 1914-41

I yngre dagar politisk sionist, förespråkar senare en andlig nationalism.

Ehrensverd, Carl August

Stabschef, Svenska Frivilligkåren

Chef Försvarsstaben 1944-47

Veteran, Finska inbördeskriget

Västvänlig

Till attack i pressen mot UD:s vitböcker 21 feb 1947?

Ehrenspreis, Marcus

Chefsrabbin, Stockholm

Eidem, Erling

Svensk ärkebiskop 1931-50

Antinazist? Svår.

Svenska kyrkan annars ofta pronazi. Eidem säger 1941 att en nazistisk attityd olyckligtvis blivit vanlig bland det svenska prästerskapet. Vägrar dock själv underteckna ekumenisk vädjan som protesterar mot våldet i Nazityskland.

Ordförande, Lutherakademien i Sondershausen, Tyskland, 1934-43

Informeras om förintelsen i november 1942

Eichmann, Adolf

Obersturmbannführer (överstelöjtnant) i SS

Chef för avdelningen i Himmlers Reichssicherheitshauptamt som 1941–45 leder arbetet med "den slutliga lösningen av den judiska frågan".

Tillfångatas av amerikanska trupper i maj 1945 och lyckas dölja sin identitet. Flyr 1946. I maj 1960 kidnappas han i Buenos Aires av israeliska agenter och förs till Israel. Där ställs han inför

domstol 1961 och döms till döden för brott mot det judiska folket och mot mänskligheten. Han avrättas genom hängning 31 maj 1962.

Eisenhower, Dwight David "Ike"

Amerikansk militär och politiker

Överstelöjtnant 1941

Femstjärnig general (General of the Army) 1944

Befälhavare, allierade invasionen i Nordafrika (år?) och Sicilien 1943

Leder invasionen i Normandie 6 juni 1944

Överbefälhavare för de allierade trupperna i Västeuropa

Chef för den amerikanska generalstaben 1945–48

President för Columbia University 1948–50

Högste befälhavare för Nato 1950

Övergår till politiken 1952 (republikanerna)

President 1953-61

Ekblad, ?

UD

Ger 1943 ut broschyren "Svenskarna och propagandan", antiallerad skrift, tillsammans med Gunnar Unger

Ekström, Martin

Finlandssvensk militär, vid sin död överstelöjtnant

Frivillig tyska armén 1915, löjtnant och järnkors

Kommendör finska inbördeskriget, Vasa regemente

Ledare Nationalsocialistiska blocket 1933-? (överklassnazister)

"Kom an all världens klaffarehär, mitt bröst är här, dess hårdhet skall du lära. Den svenska nationalsocialistiska hälsningen är hell Sverige! När ledaren framträder är hälsningen Hell Martin Ekström! Kampen går vidare."

Pga sin oduglighet som politiker istället aktiv i Finland

Chef stridsgrupp med svenska frivilliga (kallas ibland stridsgrupp Ekström, "Erillisostato Ekström").

Enckell, Carl

Finsk industriman, diplomat och politiker

Utrikesminister november 1918–april 1919, juni–november 1922, januari–maj 1924 och 1944–50

Företräder framgångsrikt Finlands sak i Ålandstvisten med Sverige 1919–21.

Sänds i mars 1944 till Moskva jämte Paasikivi för att utröna fredsvillkoren.

Utses i augusti av Mannerheim till utrikesminister i den regering som senare slöt vapenstillestånd med Sovjetunionen. Han kvarstod sedan på sin post under hela Paasikivis första presidentperiod och deltog i fredskonferensen i Paris 1946 och 1947.

Enckell, Oscar (Oskar)

Finländsk militär och industriman

I rysk tjänst (överste 1912) innan han återkommer till Finland 1919.

Generalstabschef 1919–24 övergår sedan till industrin.

Anlitades under 1944 års förhandlingar om vapenstillestånd med Sovjetunionen.

Engberg, Arthur (s)

Ecklesiastikminister 1936-39

Engelbrecht, Erwin

Tysk general

Befälhavare, 163:e infanteridivisionen (Engelbrechtdivisionen)

Engzell, Gösta

Utrikesråd

Chef UD:s rättsavdelning 1938-47

Sändebud i Warszawa 1949-51

Ambassadör Helsingfors 1951-63

Pådrivande för svensk humanitär politik

Ericson, Stig H:son

Chef för marinoperationsavdelningen vid försvarsstaben

Marinchef 1953-61

Erlander, Tage

Riksdagen 1932, representant för fyrstadskretsen

Sakkunnig i Socialdepartementet 1937

Statssekreterare 1938

Konsultativt statsråd 1944

Väljs in i VU vid partikongressen maj 1944

Ecklesiastikminister 1945

Statsminister 1946-69 (motkandidaten, socialminister Gustav Möller, var i mycket hans egen läromästare i politiken). 23 år som statsminister är västdemokratiskt rekord.

Eriksson, Bernhard (s)

Landshövding, Kopparbergs län 1932-44

Eriksson, Elof

Bondeförbundare

En av Sveriges mest fanatiska antisemiter

Driver den antisemitiska tidningen Nationen 1925-41

Eriksson, Herman (s)

Konsultativt statsråd 1938-39

Folkhushållningsminister 14 okt 1939-41, nyinrättade folkhushållningsdepartementet

Handelsminister, från 7 mar 1941 till 1944

Svenskt sändebud Washington 1945-48

Erkko, Eljas (Framstegspartiet)

Finsk utrikesminister 1938-39 (tom vinterkrigets utbrott)

Finsk chargé d'affaires i Stockholm tom maj 1940

Esmarch, ?

Norsk minister i Stockholm 1945-? (sant?)

von Essen, ?

CG:s privatsekreterare

von Essen, CR

Kungens kammarherre?

Medlem i Riksföreningen Sverige-Tyskland fr 1938

Essén, Rutger

Utrikesredaktör, pronazistiska Dagsposten

von Euler, ?

Ordförande skolutskottet, Tyska skolan

"Mera tysk än svensk" (Grafström)

Ewerlöf, Knut (h)

Konsultativt statsråd, från mar 1941

Fagerholm, Karl August (s)

Finsk socialminister 1937-43 och sep-nov 1944

Kritisk till vapenbrödrskapet med Tyskland

Kompis med PAH

Fagraeus, ?

Major

Militärattaché med CG i Rom

Allt-i-allo åt CG

Falk, Hj

Generalmajor

Medlem i Riksföreningen Sverige-Tyskland fr 1942

von Falkenhorst, Nicolaus

Tysk general

Överbefälhavare för de tyska styrkorna i Norge 1940

Fehlis, Heinrich

Standartenführer (överste?)

Chef, tyska säkerhetsstyrkorna i Norge

Flodström, Engelbrekt

överstelöjtnant

Svensk militärattaché, Moskva

Florman, Carl

VD ABA 1924-46

Fältflygare i Arméns flygväsende, första världskriget

Grundar 1924 med brodern Adrian trafikflygbolaget AB Aerotransport, ABA
Bildar 1943 Svensk Interkontinental Lufttrafik AB, SILA, i avsikt att starta flygtrafik mellan Sverige och USA efter andra världskrigets slut
Med om att bilda SAS 1946

Flyg, Nils (sp)

Partiledare Socialistiska partiet (i Riksdagen tom valet 1940) 1937-43
Fd kommunist som blev nazist, fick pengar från Tyskland

Fogelqvist, Torsten (död 1941)

Huvudredaktör Aftontidningen 1918-19
Kulturreporter, DN 1919-25
Kulturchef, DN 1925-30
Medlem av Svenska akademien
Liberal-radikal och moralist
Antinazist, särskilt efter 9 april 1940
Skrev spex tillsammans med CG
Gift med CG:s halvsyster Cissi (som efter hans död gifte om sig Palme)

Forell, ? (stavning?)

Kyrkoherde, svenska kyrkan, Berlin
Misstrodd av nazisterna, eftersom han "underhölle förbindelser med vissa inte särskilt välsedda kyrkliga kretsar i Tyskland" (Grafström)

Forsberg, ?

Chef SKF (? Inte Erik Forsberg, AB Separator?)

Forshell, Anders

Kommendörkapten
Marinattaché Berlin 1938-42
"Klara ideologiska sympatier för den tyska regimen" (Gunnar Åselius)
Entusiastisk förespråkare för svensk deltagande i kriget mot Sovjet

Frasoni, förnamn?

Italiens minister i Stockholm 1941 (tid?)

Fredborg, Arvid

Journalist
SvD:s korre i Berlin 1941-43
Utger 1943 "Bakom stålvallen" om Tyskland

von Friesen, Bertil (fp)

Suppleant i utrikesutskottet
Ledamot av AK

Fryckberg, Anna Elisabeth

PAH:s andra fru (borgerligt gift) 1918-1926

Funk, Walter

Tysk politiker och ekonom
Riksekonominister 1938-45
Riksbankschef 1939-45
Dömd till livstid i Nürnberg 1946
Frisläppt pga sjukdom 1957

Furtenbach, Börje

ÖB Thörnells adjutant

Kämpande demokrati (förbundet)

Tidningen Trots Allt!

Gauquié, ?

Legationsråd
Franska beskickningen, Stockholm

Geffcken, Karl

Doktor
Legationsråd, tyska beskickningen i Stockholm
Ej nazist

Georg VI

Brittisk kung 1936-52

Gerge, ?

Warszawasvensk
Döms till livstids fängelse 1943

Gerhardsen, Einar

Norsk politiker (Arbeiderpartiet)
Vice partiordförande och stadsfullmäktiges ordförande i Oslo vid krigsutbrottet 1939
Aktiv motståndsmän
Häktas G. av tyskarna 1941
Sänds 1942 från det beryktade fängelset Grini till koncentrationslägret Sachsenhausen i Tyskland
Återsänds till Grini 1944
Ledare för Arbeiderpartiet efter den tyska kapitulationen i maj 1945, Statsminister i juni 1945 för den provisoriska samlingsregeringen. Efter stortingsvalet sommaren 1945 statsminister för en ren arbeiderregering 1945-51.

Gerstein, Kurt

Obersturmführer, SS
Berättar om förintelsen för svenske diplomaten Göran von Otter, 22 aug 1942

Gjöres, Axel (s)

Folkhushållningsminister 1941-47

Goebbels, Joseph

Doktor (i Heidelberg), avhandling om det romantiska dramat
Minister för folkkupplysning och propaganda 1933-45

Goerdeler, Carl

Avgår 1937 som borgmästare i Leipzig, efter att ha vägrat låta avlägsna statyn av den judiske kompositören Felix Mendelssohn. Ansluter sig till den icke-kommunistiska motståndsrörelsen och blir en av dess ledargestalter.

Chef för industrikoncernen Bosch

Antinazist (konservativ och demokrat). Ledare för tyska motståndsrörelsen, söker stöd hos Churchill för kupp mot Hitler. Försöker innan kriget övertala UK att inta fast position ang Tjeckoslovakien gentemot Tyskland. Vill förhandla fram fredsuppgörelse, inte kapitulera, vilket UK inte godtar. Utsedd att bli ny rikskansler efter mordförsöket på Hitler. Grips av Gestapo.

Avrättas 2 feb 1945

Kontakt med CG via Jacob Wallenberg

Påfallande utstående öron

Grafström, Sven

Diplomat

Arbetade vid beskickningen i Warszawa vid krigsutbrottet

UD:s pressbyrå 1939-? (upplysningsnämnden?), ansvarig för svensk propaganda utomlands

Avskydde nazismen

Gift med dottern till tysk diplomat (Gerda, dotter till Fritz von Twardowski), svågarna (Heinz och Klaus) soldater i tyska armén

Granberg, ?

Docent, folkminnesforskning

Svensk pressattaché i Helsingborg 1940-?

Grassman, Paul

Biträdande tysk pressattaché i Stockholm

Bor i Äppelviken, "liksom så många andra tyskar" (Grafström)

Griffis, Stanton

Handelsförhandlare, USA

Gripenberg, Georg (G.A.)

Finskt sändebud i London 1933-41

Finskt sändebud i Vatikanen 1942-43

Finskt sändebud i Stockholm 1943-56

von Grundherr, Werner

Envoyé

Auswärtiges Amt

Grönberg, ?

Warszawasvensk

Frikänns

Grönblom, Berndt

Finländare, bergsråd

Ekonomisk expert vid finska delegationen till Moskva 1944

Guidotti, ?

Legationssekreterare

Italienska beskickningen, Stockholm

Antifascist

Gustaf V

Kung 1907-50

Gustaf Adolf

Kronprins, senare kung Gustaf VI Adolf

Ingift i engelska kungahuset via frun Louise Mountbatten

Far till danska kronprinsessan Ingrid

Gustaf Adolf

Arvprins, Carl XVI Gustafs far

Gustavsson, David

Riksdagsman (s)

Engagerad mot aktivisterna

Gyllenstierna, G

Generalmajor

Medlem i Riksföreningen Sverige-Tyskland fr 1942

Günther, (Anna) Georgina

CG:s mamma

Tysk, född Boltenhagen

1860-1908

Günther, Bengt

Son till CG

1911-1993

Günther, Britta "Lillan"

Dotter till CG (född 1910)

Gift med Bertil Schou

Dör maj 1946

Günther, Christian (Ernst)

Utrikesminister

Diplomat

Günther, Cici

CG:s äldsta syster, annan mamma än övriga barn
Gift Palme

Günther, Claës (1799-1861)

Farfar till CG

Son till kaptenen Kristian Ernst och Agneta Charlotta Carpelan

Jurist och politiker

Justitieråd HD 1851-56, 1858-61

Justitiestatsminister 1856-58

Tog aktiv del i 1840-talets liberala reformarbete inom rättsväsendet och knöts som konsultativt statsråd till den efter marsoroligheterna 1848 ombildade ministären. Rabulist, enligt Ingrid.

Kompis med Hierta.

Günther, Ernst

Pappa till CG

Chef för Patent- och registreringsverket ?-1905

Minister Kristiania 1905-08

Minister Köpenhamn 1908-14

1850-1927

Günther, Gerda ("Geje")

CG:s äldre syster

1891-1933

Günther, Hilda Augusta Sofia

CG:s farmor

f. Grevesmühl

18 feb 1824 – 11 okt 1924

Günther (f Sjöberg), Ingrid

Gift med CG

Målarinna, utbildad på Konstnärsförbundets skola

1888-1981

Günther (Strååt), Lena

CG:s dotter (PA 404)

Günther, Lisa

CG:s syster

Gift med justitierådet Erik Lind

1893-1987

Günther, Malin "Malla"

CG:s sonhustru

Gift med Bengt

Günther, Sven Efraim

CG:s bror, dör 20 jan 1910 i sockersjuka

1888-1910

Gyllenkrok, Axel

Militär?

Manhemsförbundet

Gyllenram, ?

Konsul, svenska legationen Paris (år?)

Gärdin, Georg

Överste

Flygattaché i Berlin

Göring, Hermann

Riksmarskalk

Flygvapenchef

Haagkonventionen

Femte Haagkonventionen, 1907 (inte ratifierad av UK, gäller alltså inte då UK är ena parten i kriget). Reglerar neutrala staters skyldigheter och rättigheter i lantkrig. Förbjudet att transportera trupp, ammunition eller förnödenheter via en neutral stats territorium (artikel 2). Humanitära undantag medges dock (skadade och sjuka). Godstransporter tillåtna, men den neutrala staten får inte favorisera någon sida i kriget. Även export av krigsmateriel tillåtet. Den neutrala staten är inte skyldig att ta emot militär personal eller flyende krigsfångar som söker skydd på den neutrala statens territorium. Enligt den trettonde Haagkonventionen får den neutrala makten upplåta sina territorialvatten och hamnar åt de stridande hur den vill, förutsatt att reglerna gäller alla. Även krigsskepp får passera på den neutrala statens vatten. De får också uppsöka nödhamn, dock i maximalt 24 timmar.

Haakon VII

Norges kung 1905-1957

Flyr till London 7 juni 1940

Hácha, Emil

Tjeckoslovakisk jurist och politiker

Statspresident 1938-

Pressades i mars 1939 be Hitler om "beskydd"

President i protektoratet Böhmen-Mähren 1939-45

Dog innan han skulle ställas inför rätta 1945

Namnet "Hacha" blev begrepp, synonymt med "Quisling"

Hackzell, Antti

Finländsk diplomat, industriman och politiker, Samlingspartiet (högern)

Statsminister 1944

Advokat och affärsman i Sankt Petersburg 1911-17, landshövding i Viborgs län 1918-20, sändebud i Moskva 1922-27 samt utrikesminister i Kivimäkis regering 1932-36, då Finlands nordiska orientering genomfördes.

Han blev VD i arbetsgivarnas centralförbund 1936 och invaldes i riksdagen för Samlingspartiet (högern) 1939.

I augusti 1944 utser Mannerheim honom till statsminister i den regering som ska föra Finland ur kriget. Som ordförande i den finländska delegationen vid förhandlingarna i Moskva om vapenstillstånd i september 1944 drabbas emellertid han av slaganfall och måste lämna sin post.

Hagberg, Hilding

Politiker, kommunisterna (Sveriges kommunistiska parti, SKP)

Tillhör partistyrelsen 1930-64

Riksdagsman 1933-64 (andra kammaren)

Ledamot av Norrbottens läns landsting 1934-40

Chefredaktör, Norrskensflamman i Luleå 1930-43

Redaktör, kommunistiska huvudorganet Ny Dag 1943-64

Partiordförande 1951-64

Dogmatisk gammalkommunist med stark anknytning till Sovjetunionen och den kommunistiska internationalen. Även efter det han tvingats avgå som partiledare 1964 förespråkade Hagberg denna doktrinära Moskvalinje i opposition mot den nya partiledningens mer självständiga linje, bl.a. som medarbetare i Norrskensflamman.

Hagelin, Albert

Norsk politiker (Nasjonal Samling)

Biträder Quisling vid statskuppen 9 april 1940

Kommissariskt statsråd för inrikes frågor under rikskommissarien Terboven 1940-42

Medlem av Quislings regering 1942-45

Döms till döden 1945 för landsförräderi och avrättas

von Hahn, Fritz-Gebhardt

Mellanchef, AA

Halder, Franz

Tysklands generalstabschef, 1938-42

En av de misstänkta för attentatet mot Hitler 1944

Arresterad, satt i Dachau, befriad av USA 1945

Halifax, Edward Wood

Brittisk politiker (konservativ)

Utrikesminister 1938-40

Ambassadör i Washington 1940-?

Övertygad fredsvän och anhängare av Chamberlains eftergiftspolitik

Hallberg, Ebbe

Polischef, Luleå

Organiserade sprängningen av Norrskensflamman 3 mar 1940

Hallberg-Cuula, Gösta

Svensk nazist

Svenska frivilligkompaniet, Finland

Stupad 14 apr 1942

Kultfigur för den svenska nazismen, har sitt namn ingraverat på Armémuseum i Stockholm

Hallenborg, Magnus

Byråchef, UD:s rättsavdelning

Förkämpe för svensk försvarsvilja april 1940

Jobbar med Engzell för judarna

Hamberg, Harald

Chef SKF i Tyskland 1932-41

VD SKF, 1942-53

Hambro, Carl

Norsk politiker (Høyre)

Stortingspresident 1935-45

Ordnade transport så att kungafamiljen och Stortinget i tid kom ut från Oslo 1940

Formulerade den s.k. Elverumsfullmakten, som gav regeringen befogenhet att utöva sin myndighet även utanför landets gränser.

Följde regeringen i exil och uppehöll sig under ockupationen främst i USA

Hamilton, Carl

Diplomat

Minister i Köpenhamn

Kabinettssekreterare till 1934

Hamilton, Gilbert

General

Medlem i Riksföreningen Sverige-Tyskland fr 1942

von Hanneken, Hermann

Tysk general

Befälhavare Danmark 1943 (tid?)

Hansson, Per Albin (s)

Statsminister 1932-46 (avbrott sommaren 1936)

Partiledare 1925-46

Fyraklassig folkskola enda utbildningen

Hansson, Sigfrid

Bror till PAH

Chef för Socialstyrelsen 1939 (tid?)

Hansson (f Vestdahl), Sigrid

PAH:s fru 1906-18, 1926-1946

Harriman, ? (fru)

USA:s minister i Oslo tom 1940

Harriman, Averell

USA: minister i Moskva from 1943

Hedtoft, Hans

Dansk socialdemokrat

Partiordförande 1939-41 (tvingas lämna sina politiska uppdrag av den tyska ockupationsmakten 1941 men har i gengäld goda kontakter med motståndsrörelsen)

Partiledare 1945

Socialminister i befrielseregeringen 1945

Statsminister 1947-50 och 1953-55

Genomdriver 1949 Danmarks anslutning till NATO, sedan förhandlingarna om ett skandinaviskt försvarsförbund misslyckats

von Heidenstam, Verner

Författare, medlem av Svenska Akademien

Gift med Ingrids syster Greta

Medlem i Riksföreningen Sverige-Tyskland fr 1938

von Heimann, Reinhard

Flygattaché, tyska legationen i Stockholm

Heinrichs, Erik

Finsk general

Generalstabschef 1941-44

Hellstedt, Svante

Chef, UD:s expedition för utländska passärenden (under Engzells rättsavdelning)

Hennings, Einar

Kabinettssekreterare (år)

Svensk diplomat i Frankrike (Vichy)

Hepp, ?

Pressattaché, tyska legationen Sthlm 1944 (tid?)

Herlitz, Nils (h)

Ledamot av FK

Historiker, disp på Karl XII

Herslow, ?

Warszawasvensk

Döms till döden 1943

Himmler, Heinrich

Chef för Schutzstaffeln (SS) 1929-45

Chef för Gestapo (Geheime Staatspolizei) 1933-45

Statssekreterare i inrikesministeriet och chef för Tysklands polisväsen 1936-45

Inrikesminister 1943-45

Chef för hemmaarmén 1944-45

Bygger Waffen-SS som självständig styrka vid sidan av armén 1939-45

Inrättar det första koncentrationslägret i Dachau 1933

ledande organisatör av massmorden på judar och ansvarade för nazisternas brutala omflyttnings- och förtyskningspolitik i Öst- och Sydösteuropa

Lämnar västmakterna ett kapitulationsförslag i april 1945, utesluts ur nazistpartiet och förlorar alla sina ämbeten

I brittisk fångenskap i maj 1945 och begår självmord.

Hindenburg, Paul von

Tysk generalfältmarskalk 1914-25

President 1925-34

Hjalmarson, Jarl (h)

Antidemokrat under mellankrigstiden

Ombudsman i Högerens riksorganisation 1930-37

Köpmännens garantiförening 1937-47 (direktör från 1941)

Blivande partiledare 1950-61

Holm, Hans

VD L.M. Ericsson 1933-42

Holmgren, Israel

Läkare

Skrev förbjudna pamfletten "Nazisthelvetet", pga presstrycket omdöpt till "Nazistparadiset"

Holmquist, Ivar

generallöjtnant

Chef för armén 1940-44

Hopper, Bruce

Professor

Amerikanska beskickningen, Stockholm (1943, tid?)

Horn, ?

Finsk militärattaché i Berlin

von Horn, Carl

Chef SJ:s militärbyrå 1942-?

Efterträder Wrede

Horthy (von Nagybánya), Miklós

Ungersk militär och politiker

Statsöverhuvud ("riksföreståndare") 1920-44.

Ultrakonservativ politiker som inför en halvfascistisk regim i Ungern. Några sympatier för den tyska nazismen har den aristokratiska H. knappast, men expansionistiska planer medförde att Ungern under andra världskriget slöt upp på Tysklands sida.

När H. 1944 försöker föra landet ur det krig som höll på att förloras, avsätts han av tyskarna. Efter kriget tillåter de allierade honom att bosätta sig i Portugal.

Hull, Cordell

Amerikansk politiker (demokrat)

Utrikesminister 1933–44

Hull är motståndare till den amerikanska isolationismen före det japanska anfallet på Pearl Harbor. I likhet med Roosevelt förespråkar han efter krigsutbrottet i Europa 1939 omfattande hjälp till västmakterna. Han är också energisk förespråkare för kollektiv säkerhet och får Nobels fredspris 1945.

Häggberg, ?

LM Ericsson

Warszawasvensk

Döms till döden 1943, benådas

Friges dec 1944

Hägglöf, Gunnar

Diplomat

På UD sedan 1931

Chef för UD:s handelsavdelning 1939-44

Konsultativt statsråd 14 okt – 13 dec 1939

Hägglöf, Ingemar

Diplomat

Bror till Gunnar

Ersätter Sverker Åström i Sovjetunionen 1943

Hägglöf, Lars Gösta

Överste

Bror till Gunnar

Höglund, Zeth (s)

Chefred Socialdemokraten (tom 1 okt 1940)

Emot eftergiftspolitik

Höök, Stig

Se Ragnvald Blix

Iartseva, Alexandra

Pressattaché

Sovjetiska beskickningen, Stockholm

”I Iartsevas salonger trängs svenska salongsbolsjeviker med representanter för de allierade, några tjänstemän från UD och herrar ur den svenska pressen” (Grafström)

Ihre, ?

UD

Ingrid

Dansk kronprinsessa, hustru till blivande Fredrik IX

Dotter till svenske kronprinsen, blivande Gustaf VI Adolf

”Kronprinsessan, som är utomordentligt populär i sitt nya hemland, är ingen vän av tyskarna och hon har i olika sammanhang inte gjort någon hemlighet därav.” (Grafström)

Internationella Filmkammaren

Kontrolleras av tyska propagandaministeriet, under Goebbels

Svenskt språkrör är tidningen Biografägaren

Sverige drar sig ur 1942

Jacobsen, Tunne

Dansk justitieminister 1943 (Tid?)

Jacobsson, Malte

Filosof och socialdemokratisk politiker

Landshövding i Göteborgs och Bohus län 1934-50

Jansson, K.E.

Sekreterare, Arbetarrörelsens flyktinghjälp (del av LO)

Jodl, Alfred

Tysk militär, generalöverste från 1944

Chef för operationsavdelningen i överkommandot (OKW) från 1938

På Dönitz uppdrag undertecknade han i Reims 7 maj 1945 den tyska kapitulationen

Dömdes i Nürnberg som krigsförbrytare och hängdes 1946

Johansson, Harry

Sigtunagruppens ledare

Kontakt med tyska motståndsrörelsen

Johnson, Herschel V.

USA:s ambassadör i Sverige (1941-46)

USA:s ambassadör i FN (1946-47)

Josephson, Gunnar

Mosaiska församlingens ordförande

Juhlin-Dannfelt, Curt

Militärattaché, svenska beskickningen Berlin

Kallar svenska pressen ”vår värsta fiende” (Grafström)

Från början skeptisk till Tysklands förmåga att besegra Sovjet

Även skeptisk till naziregimen

Jung, Helge

Svensk militär

Startar debattorganet Ny Militär Tidskrift 1927. Engagerar en grupp yngre arméofficerare för återuppbyggnad och reformering av försvaret, vanligen kallad "kretsen kring Ny Militär Tidskrift". Dessa identifierar under kriget Thörnell med eftergiftspolitikerna.

Utger 1930 skriften "Antingen – eller?", som propagerar för modernisering av försvaret
Överbefälhavare från (aug?) 1944-51

"Framsynt ledarpersonlighet med stor auktoritet och gott handlag med politiker i skilda läger"
(NE)

Järte, Otto

Publicist och politiker, riksdagsman (högern)

Inledde sin politiska bana som socialdemokrat och nära medarbetare till Hjalmar Branting. Var en varm Tysklandsvän och utslöts ur det socialdemokratiska partiet under första världskriget. rekryterades till Svenska Dagbladet och valdes 1924 in i riksdagen

Politisk redaktör i Svenska Dagbladet 1932-52. Bidrar som försvarsvän och förespråkare för nordiskt samarbete starkt till tidningens profilering.

Tongivande antinazistisk röst i samhällsdebatten

Kállay, Miklós

Ungersk premiärminister 1942-44

Antisemit, men i praktiken en beskyddare av judarna gentemot Tyskland

Kallio, Kyösti (Urho?) (Agrarförbundet)

Finlands president, vinterkriget (1937-40)

Död nov 1940

Kaltenbrunner, Ernst

Tysk-österrikisk politiker (nazist)

Efter Anschluss 1938 utnämndes han till statssekreterare i tyska inrikesministeriet med ansvar för den inre säkerheten.

Chef för säkerhetspolisen och säkerhetstjänsten (inom Gestapo) 1943-45. Himmlers närmaste man och därmed en av de ansvariga för den tyska terrorpolitiken i de ockuperade länderna.

Överger Hitler en månad före Berlins fall 1945 och försöker genom Röda korset i Schweiz komma i kontakt med de allierade för att sluta separatfred för Österrike. Han döms till döden i

Nürnbergprocessen och avrättas i oktober 1946.

Kappner, ?

Kulturattaché, tyska legationen Stockholm

Nazist

Hoppar av 1944

Keitel, Wilhelm

Generalfältsmarskalk

Chef OKW 1938-45

Jasägare till Hitler, fick i tyska krigsmakten öknamnet "Lakeitel"

Hängd i Nürnberg 1946

Kellgren, Henry

Överste tom juli 1942

Generalmajor från juli 1942

Chef för lantförsvarets kommandoexpedition tom juni 1945

"Affären Kellgren", avslöjande efter kriget att Kellgren varit alltför tillmötesgående mot von Uthmann

Kempff, Curt

Svensk militärattaché Helsingfors 7 juni 1941-?

Även tidigare?

Kempff, Ragnar

SJ:s militärbyrå

Kersten, Felix

Himmels massör

Kände CG, förberedde Vita Bussarna

Född i Estland, studerade medicin i Berlin, var finsk medborgare, hade sin familj i Sverige

Kivimäki, Toivo

Inrikesminister 1928-29

Justitieminister 1931-32

Professor i civilrätt vid Helsingfors universitet 1931-56

Statsminister 1932-36

Sändebud i Berlin 1940-44

Dömd i krigsansvarighetsprocessen 1946 till fem års fängelse

Frigiven 1948

Kleeberg, ?

Pressattaché på tyska beskickningen i Stockholm

"Otäck", enligt Grafström

af Klercker, Tage

Generalmajor

Kabinettskammerherre hos kung Gustaf V

Knös, ?

UD:s upplysningsnämnd?

Kohgo, Eichi

Japansk journalist

Stockholmskorre, tidningen Nichinichi

Koht, Halvdan (Arbeiderpartiet)

Norsk utrikesminister (1939-1941)

Radikal, historiker

Kollberg, Alfred

Peralbin, bridgepartner

Koller, Karl

General

Luftwaffes generalstabschef

Kollontaj, Aleksandra

Adelsdam

Sovjetiskt sändebud i Stockholm 1930-45

Tidig trotskist, utvisad från Sverige i nov 1914

Författarskap som utövat starkt inflytande på feminismen sedan 1970

Legationen (eller hennes bostad?) på Villagatan i Stockholm

Komorowski, Tadeusz (täcknamn Bór)

Ledare, polska motståndsrörelsen 1943-44

Leder Warszawaupproret 1944

Tvingas ge sig pga Sovjetunionen, interneras, samtidigt som den polska exilregeringen utnämner honom till nominell överbefälhavare.

Befrias vid krigsslutet

Premiärminister 1947-49 i den polska exilregeringen i London, där han sedan tillbringar resten av sitt liv.

Kreisauerkretsen

Ligger bakom tjugondejuliattentatet mot Hitler 1944

Vill införa en demokratisk modell med långtgående decentralisering, försöka förhindra Weimarrepublikens labila demokrati. Stark tonvikt på europeiskt samarbete, som förebådar våra dagars EU.

Förbindelse med svenska Sigtunagruppen (stavn?)

Kreuger, Torsten

Bror till Ivar Kreuger (självmord 1932, Kreugerkraschen)

Ägare Stockholms-Tidningen (1930-33, 1937-56)

Ägare SvD (1931-32)

Ägare Aftonbladet (1932-33, 1937-56)

Protysk, betraktar Nazismen som ett bålverk mot bolsjevismen

Kronika, ?

Dansk journalist

Korrespondent, SvD, Berlin 1942 (tid?)

Kruse, ?

Dansk minister i Stockholm 1942 (år?)

Kumlin, Ragnar

Utrikesråd, UD

Minister i Rio 1944 (?)

Kuusinen, Otto Ville

Finsk landsflyktig kommunist

Sekreterare i Komintern 1921-39

Ledare för Folkregeringen i badorten Terijoki (ordförande i Karelsk-finska sovjetrepublikens Högsta sovjet) 1939-
Senare vicepresident i Sovjetunionens Högsta sovjet
Dog 1964, begravdes i Kremlmuren

Lagerberg, ?

Stab. Vad är det? Tändstickorna?
Warszawasvensk
Frikänns

Lagercrantz, Olof

Redaktör Frivilligkårens tidning
Medlem i samfundet Nordens Frihet

Larsson, Sam (fp)

Utrikesnämnden
Ledamot av FK

de Laval, Eric

Svenska beskickningen, Berlin
Chef för B-avdelningen för skyddsmaktsärenden

Laval, Pierre

Fransk politiker
Spelar pådrivande roll i Vichy 1940, då parlamentet överlämnar all makt till marskalk Pétain
Utrikesminister, inleder samarbetspolitiken med Tyskland
Regeringschef 1942 efter tyska påtryckningar, Vichyregimens verkliga ledare – dock utan nämnvärd handlingsfrihet
Döms till döden 1945 för högförräderi och avrättas
Principlös politiker som utan att vara nazist satsade på tysk seger

von Lichtenstein, Ferdinand Andres

Prins
Uppehåller sig sommaren 1940 i Sverige
Fd Finlandsfrivillig
Utvisad från Finland pga spioneri (för tyskarna?)
Förlovad med Britta Nordenskiöld, dotter till överste Nordenskiöld i flygvapnet

Lie, Trygve (Arbeiderpartiet – s)

Norsk utrikesminister 1940-46
Exilregeringen i London
Senare FN:s generalsekreterare

Lind, Erik

Justitieråd
Gift med CG:s syster Lisa
PAH:s svåger
Peralbin och bridgepartner

Gammal bekant med familjen Günther?

Lind, Per

Diplomat, UD sedan 1939

CG:s systerson, son till syster Lisa och Erik Lind

Tel 08-660 25 02

Lindberg, August

Sågverksarbetare

LO-ordförande 1936-47

Engagerar sig starkt för stöd till Finland och Norge under andra världskriget

Framstående företrädare för samförståndsandan på svensk arbetsmarknad. Under hans tid som ordförande centraliserades LO, och 1938 tecknas huvudavtalet mellan LO och SAF (Saltsjöbadsavtalet).

Lindblom, Andreas

Skansenchef

Finlandsaktivist

”Drivande för Sveriges historiska mission i Öster” (PA 429)

Linder, Ernst

Generalmajor

Kårchef, Svenska frivilligkåren i Finska vinterkriget 1939-feb 1940

OS-guld i dressyr 1924

Linderot, Sven

Politiker, kommunisterna (Sveriges Kommunistiska Parti – SKP)

Partiordförande 1929-51

internationella uppdrag inom Komintern från 1935

Trodde på en fredlig väg till socialism via samarbete med socialdemokratin och övrig arbetarrörelse

Lindman, Arvid (h)

Partiledare 1912-35

Inte demokrat, diffus i frågan

Lindström, Rickard (s)

Chefred Socialdemokraten fom 1 okt 1940

En av ”1940 års män” i Ture Nermans bok.

Lindquist, Karl

Kapten

Chef för försvarsstabens inrikesavdelning 1941

Ljungberg, Fred

VD Svenska tändsticks AB, 1930-talet till 1944

Wallenberg blir storägare under denna tid

Lozovskij, Salomon

Sovjetunionens biträdande utrikeskommissarie

Lund, Ragnar

Rektor

Chef Kooperativa Förbundets korrespondensskola (från 1938 Brevskolan), 1933-45

Chef folkberedskapen 1943 (tid?)

Linkomies, Edwin

finländsk vetenskapsman och politiker (samlingspartist)

riksdagsman 1939-43.

Statsminister 1943-44 i den samlingsregering som våren 1944 avbröt fredsförhandlingarna med Sovjetunionen. Han dömdes i krigsansvarighetsprocessen 1946 till fem års fängelse men frigavs 1948.

L. var professor i romersk litteratur vid Helsingfors universitet från 1923, dess prorektor 1932-43, rektor och sedermera kansler från 1956.

Luther, Martin

Chef, byrå D III Abteilung Deutschland, avdelningen inom AA som är ansvarigt för raspolitik och koordination av judiska frågor

Organiserar deportationerna av judar

Avsätts, ersätts av Horst Wagner

Löfgren, Eliel

Ledare, Sveriges liberala parti 1923-30

Utrikesminister 1926-28

Löfstedt, Einar

Lingvist

Gift med CG:s syster Annie (troligen)

Rektor Lunds universitet 1939-45

Ledamot av Svenska akademien 1942-

Löwenhard, Gustaf

Svenska legationen, Prag (?) 1943 (tid?)

Maenss, Wilhelm

Major

Transportofficer, tyska legationen i Sthlm

Mallet, Victor

Brittisk minister i Sthlm (1940-1945)

Kompis med Boheman och Marcus Wallenberg

Malmar, Folke

UD

Chef UD:s rättsavdelning tom 1938

Minister i Prag 1938

Sedan?

Orolig, Sverige släpper in för många judar

Manhemsförbundet

Även kallat Sällskapet Manhem och Samfundet Manhem

Leddes av Carl-Ernfrid Carlberg. Det avslöjades 1942 att de upprättat en lista över judar i Sverige och att man skickat antisemitiska brev till de barn som hade judiska barn i klassen. Efter kriget finansierade Carlberg en hel del av den nynazistiska propagandan i Norden och efter hans död 1962 bildades Carlbergska stiftelsen som fortsatte denna finansiering.

Mannerheim, Gustaf

Finlands ÖB 30 nov 1939-4 aug 1944

Marskalk av Finland 1942

Finlands president 4 aug 1944-46

Matz, ?

Kommerseråd

”Pålitlig femtekollonare” (Grafström)

Melander, Lars Rafael

Överste

Chef, finska huvudstabens utrikesavdelning

von Mellenthin, Horst

Överstelöjtnant

chef tyska Attachéabteilung

Mikojan, Anastas

Sovjetunionens folkkommissarie för handel 1926-

Minister

(lat., 'tjänare', 'tjänsteman', av *mi'nor* 'mindre')

Enligt 1961 års Wienkonvention om diplomatiska förbindelser benämning på sändebud (beskickningschef) av andra klassen - i likhet med envoyé - enligt rangordning fastställd vid Wienkongressen 1815.

Sverige har verkat för en sammanslagning med första klassens sändebud (ambassadör).

Titeln har protokollär betydelse men innebär ingen skillnad i immunitetsrättigheter i förhållande till andra beskickningschefer. Titeln används också - jämsides med ministerråd - för andremannen på större beskickningar.

Moberg, Vilhelm

Journalist, författare

Ger ut Rid i natt 1941

Morgenthau, Henry

Amerikansk ämbetsman och politiker (demokrat)

Finansminister 1934-45

Huvudansvarig för att finansiera det omfattande New Deal-programmet och senare USA:s enormt kostsamma krigsekonomi.

Har inflytande över utrikespolitiken. Svenskfientlig? Pådrivande i USA:s försök att rädda judar undan förintelselägren.

Lägger 1945 fram Morgenthauplanen, som går ut på att genom avindustrialisering förvandla det besegrade Tyskland till ett agrarsamhälle för att hindra att dess krigsmakt återuppstod, men planen förverkligas aldrig.

Mowinckel, Johan Ludwig (Venstre)

Norsk stats- och utrikesminister 1924-26, 1928-31 och 1933-35

Minister utan portfölj 1940-42 (Londonregeringen)

Myrdal, Alva (s)

Ordförande, International Federation of Business and Professional Women 1938-47

"Kris i befolkningsfrågan" 1934

Myrdal, Gunnar (s)

Professor i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm 1933-47

Molotov, Vjatjeslav

Sovjetunionens utrikesminister 1939-49 och 1953-57

Möller, Gustav (s)

Socialminister 1939-51

Partisekreterare 1916-40

Huvudkandidat att ersätta PAH i okt 1946, bitter därefter

Nerman, Ture (s)

Redaktör, Trots Allt! 1939-46

Fritänkare

Nilssen, Magnus (arbeiderpartiet)

Norsk politiker

Leder Stortingets presidentskap, som 29 juni 1940 uppmanar Haakon att avgå

Nilsson, Torsten

Socialdemokratisk partisekreterare

Nisell, Samuel

Advokat, Stockholm

Nisells kontor blir förbindelselänk mellan UD och judar som flytt till Sverige

Nordens Frihet (samfundet)

Samfund för hjälp åt Finland under vinterkriget

Efter 9 april 1940 antinazistisk, tysklandsvännerna lämnar samfundet

Gräddan av det offentliga Sverige

Även tidning med samma namn

Nordenskiöld, ?

Överste, flygvapnet

General 1944 (tid?)

Dotter förlovad med von Lichtenstein

Nordling, Raoul

Svensk generalkonsul, Paris 1940-44 (tid?)

Förhandlar med tyskarna (general von Choltitz) i aug 1944 om frigivandet av fångar, får loss 4.000 st. Uppges ha räddat Paris, Choltitz hade order av Hitler att bränna staden

Norrman, Sven

Chef för ASEA-fabrik i Warszawa

Kontakt med polska motståndsrörelsen, hjälper judar

Gömmar anställda som hotas av ockupationsmakten

Kurir mellan motståndsrörelsen och exilregeringens kontakter i Sverige

Slår tidigt larm om Förintelsen

Not

Inom folkrätten ett skriftligt meddelande från en utländsk beskickning till stationeringslandets utrikesministerium; till skillnad från en *aide-mémoire* avslutas en not med en artighetsfras. När noten ej är undertecknad utan endast försedd med beskickningens eller utrikesministeriets sigill eller stämpel kallas den *note verbale*.

Nothin, Torsten (s)

Överståthållare (chef för högsta civila förvaltningsmyndighet för Stockholms stad) 1933-49

Justitieminister 1924-26

Nära medarbetare till Branting

Hör "under tre decennier till förgrundsgestalterna i svensk politik och förvaltning" (NE)

Nya Dagligt Allehanda (NDA)

Eftermiddagstidning, grundad 1859 i Stockholm som konservativ motvikt till Aftonbladet. Var 1934-36 protysk. Efter misslyckade rekonstruktionsförsök övertogs tidningen 1944 av Dagens Nyheter som ett led i startandet av Expressen.

Nygaardsvold, Johan

Norsk politiker (Arbeiderpartiet)

Statsminister 1935-45, från juni 1940 i exilregeringen i London

Starkt beroende av sina rådgivare i utrikes- och säkerhetsfrågor, främst Trygve Lie och Oscar Torp

Vid hemkomsten till Norge 1945 blir Nygaardsvold överflyglad av Einar Gerhardsen och dennes anhängare i motståndsrörelsen och den centrala partiapparaten men det rubbar inte hans popularitet och historiska betydelse.

ursprungligen sågverksarbetare

Nygren, ?

Kapten

Svensk militärattaché i Moskva 1943 (tid?)

Anklagas för spioneri av Sovjet 1943, tillsammans med Assarsson

Nylander, ?

Svenska beskickningen, Moskva
Stannar då Assarsson drar 1941
Blir handelsråd i Berlin 1942

Nystén, ?

Häradshövding
Finska fredsoppositionens representant i Stockholm

Nödlandningar

Under kriget nödlandar 403 tyskar i Sverige. 30 dör, 100 får återvända och 270 interneras (70 transporteras till Sovjet efter kriget). 325 britter landar, varav 103 dör och resten interneras. 1.258 (ca) amerikaner nödlandar, varav 1.218 interneras och resten (ca 40) dör. Under kriget kränks det svenska luftrummet minst 4.677 gånger av cirka 16.000 flygplan. 20 skjuts ner (11 tyska, 6 brittiska, 2 amerikanska och 1 oidentifierat).

Oberkommando des Heeres (OKH)

Tyska arméstaben

Oberkommando der Marine (OKM)

Tyska marinstaben

Oberkommando der Wehrmacht (OKW)

Tyska försvarsstaben

Odeberg, Hugo

Professor teologi, Lund
Nazistsympatisör

Ohlin, Bertil (fp)

Folkpartiledare 1944-67
Handelsminister 1944-45

von Otter, Göran

Svensk diplomat vid legationen i Berlin
Får information om förintelsen av Kurt Gerstein, 22 aug 1942
Antisemit, säger 1938 att judarna själv är orsaken till stödet för nazisterna i Europa (FITA 98)

Paasikivi, Juho

Förhandlare om vapenstillestånd Finland-Sovjet
Finsk minister i Stockholm 1936-39
Minister utan portfölj 1939-40
Finlands statsminister 1944-46
Finlands president 1946-56
”Måste då och då med ett ljudligt klirr justera tandgarnityret” (Åström 51)

Palojärvi, Väinö Henrik
Finsk militärattaché i Stockholm

Pauli, Ivan (s)
Suppleant i Utrikesnämnden
Ledamot av FK, 1922-49

Pausch, Walter
AD, D III

Pehrsson-Bramstorp, Axel (bf)
Jordbruksminister 1936-45
Partiledare

Pekurinen, Arndt
Finsk pacifist, skjuts 5 nov 1941

Persson (i Falla), Gunnar (h)
Ledamot av AK

Pétain, Philippe
Fransk marskalk, djupt konservativ och antidemokrat
Statschef 1940-44
Vice konseljpresident, maj 1940
Regeringsbildare, juni 1940. Stödd av de krafter som vill ingå vapenstillestånd.
Får diktatoriska fullmakter av nationalförsamlingen, juli 1940. I provisoriska huvudstaden Vichy (Vichyregimen).
Förlorar allt egentligt inflytande 1942 (Laval regeringschef och fascisterna stärker sin ställning i Vichy)
Bortförd till Tyskland 1944
Dömd efter återkomsten till döden 1945. Straffet omvandlas till livstids fängelse, som han avtjänar på Île d'Yeu.

Petersen, Jens
Tysk flygattaché (i Helsingfors?)
Förnekar danskt påbrå, men talar flytande danska

Petersen, ?
Major
Diplomatiskt verksam på UD
”Underlig kurre som alltid dyker upp för odd mans job i ovanliga tider” (Grafström)

Pilch, ?
Polens chargé d'affaires i Stockholm (exilregeringen, London, troligen)

Pilkorsrörelsen (Pilkorsarna)
Ungerska Nyilaskeresztes Párt
Ungersk fascistisk och antisemitisk organisation, bildad 1939

Ledaren Ferenc Szálasi (1897-1946) utses 1944 av tyskarna till premiärminister

Posse-Brázdová, Amelie

Författarinna

Grundare av Tisdagsklubben, hemlig antinazistisk förberedelse för motståndrörelse

von Post, Eric

Nummer två på svenska legationen i Berlin, efter Richert

Protysk, ”det enda tyskarna erfordra av Sverige är vänskap”

Potworowski, ?

Polsk minister, Stockholm 1942 (tid?)

Persona ingrata efter gripandet av Warszawasvenskarna

Efterträds av Sokolnicki

Prytz, Björn

Svensk minister i London 1937-47

VD för SKF i Göteborg 1919-37

Przybyszewski-Westrup, Zenon

Minister, svenska legationen i Schweiz (?)

Fd tävlingsryttare, gallop

Quensel, Nils (partilös)

Konsultativt statsråd 1936-40 och 1943-51

Medlem av Sigtunagruppen

Lämnar regeringen i samband med Kejneaffären

Quisling, Vidkun

Norsk regeringschef 1 feb 1942-9 maj 1945

Dömd 10 sep 1945

Avrättad 24 okt 1945

Rabagliati, ?

Överste

Chef för brittiska informationsministeriets nordiska avdelning

Raeder, Erich

Storamiral

Chef för tyska marinen 1938-43

Döms till livstid i Nürnberg, benådas 1955

Rangell, Johan

Bankman (Finlands bank)

Finlands statsminister 1941-43

Politiskt betydelselös

Dömd vid krigsansvarighetsprocessen till sex års fängelse för att ha godkänt transiteringsavtalet med Tyskland

Benådad 1949

Ramsay, Henrik

Finländsk skeppsredare och politiker

Direktör i Finska ångfartygs AB 1920–46

Folkförsörjningsminister 1941–43

Utrikesminister 1943–44

Dömd i krigsansvarighetsprocessen till 2,5 års fängelse för att vapenstilleståndsförhandlingarna med Sovjetunionen bröt samman, våren 1944

Rappe, Axel

General

Stf chef Försvarsstaben 1940 - 28 jan 41

Frivillig finska inbördeskriget 1918, vita sidan, stabschef Östarmén

Aktivist vad gäller Finlandsfrågan

Reichssicherheitshauptamt (RSHA)

”Säkerhetsministeriet”

Himmler chef

Renzetti, ?

Italiens minister Stockholm 1942 (tid?)

Reuterskiöld, Gustaf

TT-chef

En av de ansvariga för presspolitiken

Rhodes, ?

Amerikansk journalist

Korrespondent i Sverige för United Press

Rhedin, Ivan

Redaktör, Göteborgs Stifts-Tidning

Schartauan

Beundrar nazismen

von Ribbentrop, Joachim

Tysk utrikesminister 1938-45

Richert, Arvid

Svensk minister i Berlin

Riksföreningen Sverige-Tyskland

Bildad 1937 med bas i det akademiska Lund.

Medlemmar ur de övre skikten av det svenska samhället som stödde nazityskland men som inte ville vara med i det proletära Svensk Socialistisk Samling

Ritter, Karl

Diplomat
Auswärtiges Amt

Rommel, Erwin

Tysk militär
Generalmajor 1938-42
Generalfältmarskalk 1942-44
Bygger våren 1944 som armégruppchef ut försvaret av Atlantkusten
Är operativt ansvarig vid de allierades invasion i juni 1944, under von Rundstedt
Svårt sårad vid ett flygangrepp, förs hem för omvårdnad
Deltar i komplotten mot Hitler
Tar sitt liv 13 oktober 1944

Roosevelt, Franklin D

USA:s president 1933-45 (död 12 april 1945)
Demokrat
Bekämpar USA:s isolationism

Rosander, Edgar (opol)

Konsultativt statsråd 1940-44
Jur kand
Borgmästare i Eskilstuna 1932

Rosenberg, Alfred

Nazitysk ideolog
Estländare
Nazistpartiets ledare 1923

Rosenblad, Nils

Generalmajor
Befälhavare för norra Norrlands styrkor
Tecknar 1941 aktier i den nazistiska tidningen Dagsposten
Får sparken 1946

Ross, ?

Brittisk legationssekreterare, Stockholm (1943, tid?)

Rubbestad (före 1943 *Hansson*), Axel

Svensk politiker (bondeförbundare)
Konsultativt statsråd 1943-45
Riksdagsman 1933-59 (andra kammaren).

Ryding, ?

Chargé d'affaires, Bern

Ryti, Risto

Finlands statsminister 1939-40

President 1940-44

Dömd 1946 i krigsansvarighetsprocess

Försvarede tesen att Finland fört ett separatkrig mot Sovjet 41-44, ett försvarskrig. en fortsättning på Vinterkriget, "Fortsättningskriget".

Rössing, Horst

Tysk militärattaché i Helsingfors

Fientligt inställd till Sverige, pga förrådd av CG?

Sahlin, Stig

Minister, Helsingfors (tid?)

Kabinettssekreterare under 1945

Sandberg, S.O.

svensk operasångare

Uppträder i Berlin vårvintern 1942

Sandler, Rickard (s)

Utrikesnämnden

Ledamot av FK

Statsminister 1925-26

Utrikesminister 1932-39

Vän till CG

Scavenius, Erik (Radikale Venstre)

Diplomat

Sändebud i Stockholm tom 1940

Dansk utrikesminister 1940-42

Undertecknade 1941 antikominternpakten

Stats- och utrikesminister från 1942 (telegramkrisen) till 1943 (formellt till 1945)

Samarbetade aktivt med tyskarna

Inte tyskvänlig men betonade ständigt att det gällde att föra en realitetsinriktad och inte en känslöbetonad politik; för folkopinionen hade han med sin aristokratiska natur ringa förståelse

Schellenberg, Walter

Chef för kontraspionageavdelningen inom Reichssicherheitshauptamt ('Säkerhetsministeriet') 1939-45

Nära medarbetare till Himmler

Kontaktperson mellan Himmler och Folke Bernadotte våren 1945

Dömd som krigsförbrytare till sex års fängelse 1949

Schnurre, Karl

Envoyé i tyska utrikesdepartementet AA (Auswärtiges Amt) 1938-45

"Schnurre var typen för de mycket ambitiösa tjänstemän som - i motsats till många andra i Auswärtiges Amt - helt accepterat nazistregimen.

Schou, Bertil

Birgitta "Lillan" Günthers man

Dansk.
Försäkringstjänsteman
Motståndsmän?

von Schulenberg, ?
Tysklands minister i Sovjet

Schultze-Mönting, ?
Kommendör
Amiral Raeders stabschef

Segerstedt, Torgny
Publicist och religionsforskare
Professor, religionshistoria Stockholms högskola 1913-17
Chefred Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning 1917-45
Antinazist, men gentemot Sovjet liknande Vougt och nazismen

Selborne, Roundell Cecil
Brittisk lord
Blockadminister 1943 (tid?)

Semenov, Vladimir
Legationsråd 1944 (tid?)
Sovjetiska beskickningen, Stockholm

Severin, Frans
Journalist och politiker (socialdemokrat)
Redaktör för syndikalistorganet Arbetaren 1922-28, sedan SAP
Redaktör för fackförbundsorganet Signalen 1928-36
Riksdagsman (andra kammaren) 1933-56
Statssekreterare i Kommunikationsdepartementet 1937-42
Chefredaktör för Aftontidningen 1942-51

Skoglund (i Doverstorp), Martin (h)
Förste vice ordförande i högerpartiet 1935-56
Utrikesnämnden
Ledamot av FK

Sidorenko, Vassilij
Chef för sovjetiska Intourist, Stockholm
Döms för spioneri hösten 1942

Sigtunagruppen
Kristen organisation
Har kontakt med tyska motståndsrörelsen

Sihvo, Aarne
Finsk ge

neral

Simonsson, Hans (förnamn?)

Amiral

Tror fortfarande 1944 att Tyskland kan vinna kriget

Six, ?

Professor

Efterträder von Twardowski som chef för AA:s kulturavdelning 1943

Sjöberg, Anna

Ingrids mamma, CG:s svärmor

Efter skilsmässan 1909 gift med Ragnvald Blix

Sjöberg, Brita

Ingrids syster

Sjöberg, Greta

Ingrids syster

Gift med Verner von Heidenstam

Sjöberg, Margareta

PAH:s älskarinna

Släkt med Ingrid??? Troligen inte.

Sjöberg, Otto

Regementsveterinär

Ingrids pappa, CG:s svärfar

Sjöborg, Erik

Kabinettssekreterare år?

Placerad i London under kriget 1943 (tid?) Som vad?

Sköld, Per Edvin (s)

Försvarsminister 1938-45

Samlingsregeringens libero, mest lillsvensk men ibland pro-allierad och ibland storsvensk
Reserverar sig mot transiteringen av Engelbrechtdivisionen

Sohlman, ?

Byråchef, UD:s handelsavdelning 1939-?

Sokolnicki, Henryk

Chargé d'Affaires, Polen (Londonregeringen) 1943-

Gift med finländska

Sverige vågar inte göra honom till minister

Sonesson, ?

Byrådirektör, lantbruksstyrelsen

"Pålitlig femtekollonare" (Grafström)

Soravuo, ?

Legationsråd

Finska beskickningen, Stockholm

Staaff, Karl (lib)

Ordf Liberala samlingspartiet 1907-15

Statsminister 1905-06 och 1911-14

Död 1915

Stael von Holstein, ?

Den ökände "folkrättslärd"

"Pålitlig femtekollonare" (Grafström)

Stahlecker, Franz

Doktor

Ledare för Einsatzgruppe A

von Stedingk, Gösta

Överste

Svensk militärattaché i Helsingfors tom 7 juni 1941, fortsatt verksamhet omöjlig och/eller sjukdom

Veteran från inbördeskriget 1918

Mamman finlandssvensk

Stengracht von Moyland, Adolf

Statssekreterare, AA

Ersätter Weizsäcker

Stella Polaris-affären

Operation som finska underrättelsetjänsten genomför september 1944 för att undkomma Sovjet. Tjänstens personal och arkiv fördes över Bottenviken till Sverige. Lådorna med arkivmaterial göms på olika håll i Sverige.

Steltzer (stavas ibland Stelzer), **Theodor**

Tysk transportofficer i Oslo

Kreisauerkretsens kontaktman i Stockholm

1946 bis 1947 Ministerpräsident des Landes Schleswig-Holstein.

Stewen, Martin

Överste

Finsk militärattaché i Stockholm 1941 (tid?)

Storch, Gilel

Judisk affärsman från Riga, Lettland

Flyr till Sverige 1940

Chef för Judiska världskongressen i Stockholm 1944

Samarbetar 1944-45 med Raoul Wallenberg
Misstrodd av svenska UD och många andra

Strand, Axel
Kassör, LO

Strindlund, Gerhard (bf)
Kommunikationsminister 1938-39

Sträng, Gunnar
Politiker (socialdemokrat)
Konsultativt statsråd och biträdande jordbruksminister 1945-47
Under 1930-talet fick S. viktiga statliga utredningsuppdrag om bl.a. jordbruksfrågor

Strömbäck, ?
Kommendör
Chef, marinstaben, 1942 (tid?)

Ståhle, Nils "Nisse"
Byråchef UD
Chef, Sjöfartsbyrån
Ansvarig lejdbåtarna
Skånsk kavallerist som tar kommandot över verksamheten. "Kavalleristen går till sjöss"

Sundblom, Julius
Talman i Ålands landsting
Chefredaktör

Svenska Landskommittén
Kyrklig organisation
Utger tidningen Kyrkor under korset, pronazi

Svenska Tändsticks AB (STAB)
"Tändsticksbolaget"
Sedan 1980 Swedish Match AB
Under Ivar Kreugers ledning växte koncernen snabbt och blev på kort tid Sveriges största multinationella företag. Överlever Kreugerkraschen 1932.
Efter andra världskriget utvecklade sig STAB till ett konglomerat, som vid sidan av tändstickor bl.a. producerade golv, dörrar, köksutrustningar, förpackningar och kemikalier.

Svensson, ?
Sjömilitär
Kapten, ubåten Draken

Svensson (i Ljungskile), Waldemar (s)
Ledamot av AK

Svinhufvud, Pehr Evind "Ukko-Pekka" (kons)

Finlands president 1931-37

von Sydow, Waldemar

Publicistklubbens skattmästare 1941

Leder resa med tyska journalister jan-feb 1941

Szálasi, Ferenc

Ungersk politiker

Pilkorsrörelsens ledare

Genomför med tysk hjälp i oktober 1944 en statskupp och leder, tills tyskarna utrymmer Ungern, en terrorregim, främst riktad mot judar och vänstersympatisörer. Grips i Tyskland efter krigsslutet, utvisas till Ungern, där han döms till döden av en folktribunal och avrättas.

Szentmiklosy, Andor

Ungersk politiker

Vice utrikesminister (fram till Pllkorsarna?)

Söderblom, Jon Olof

PAH:s handsekreterare och svärson

Finlandsfrivillig, Vinterkriget

Bror till Staffan

Söderblom, Staffan

Diplomat, chef för UD:s politiska avdelning

Ansåg att allt måste inriktas på ett bättre förhållande Sthlm-Berlin, ”symbolen inom administrationen för eftergiftspolitikern” (Grafström)

Föraktade militären, ”knektarna”

Minister i Moskva från 1944. Enligt kritikerna lika trogen gentemot herrarna i Moskva som han under kriget varit herrarna i Berlin.

Bär mycket ansvar för passiviteten ang Raoul Wallenberg

Nedbruten av sjukdom i unga år

Bror till Jon Olof

Söderman, Harry

”Revolver-Harry”

Överdirektör

Chef för Statens kriminaltekniska anstalt från 1939 till 1953

Svensk kontaktman åt norrmännen angående norska polisstyrkorna

Har 1939 en ung kvinna som skrivhjälp – Astrid Lindgren. Harry Söderman blir senare förebild åt mästardetektiven Kalle Blomkvist.

Talvela, Paavo

Finsk general

Tamm, Fabian

Amiral

Chef för marinen 1939-1945

Ännu räddare för Tyskland än Thörnell, enl Grafström

Tanner, Väinö

Finsk socialdemokrat

Utrikesminister under vinterkriget

Därefter finansminister

Dömdes till fem och ett halvt års fängelse i krigsansvarighetsprocess efter kriget (frigavs 1948).

Partiordförande 1957-63.

Telander, Teodor

Chefred, pronazistiska Dagposten

Tennant, Peter

Pressattaché brittiska legationen i Stockholm 1939-45

Terboven, Josef

Tysk politiker (nazist), ursprungligen banktjänsteman

Efter ockupationen av Norge 1940 rikskommissarie med ansvar för den civila förvaltningen i de besatta områdena.

Lyder direkt under Hitler och lämnar inte stort spelrum åt Quisling och den norska lydregeringen.

Övertygad nazist, effektiv och kallhamrad i sin maktutövning och huvudansvarig för repressalierna mot civilbefolkningen.

Efter den tyska kapitulationen begår han självmord.

von Thadden, Eberhard

Ansvarig för judiska frågor på AA

Sambandsansvarig gentemot SS från april 1943-45

Inblandad i deporteringar av judar, speciellt ungerska judar

Grips efter kriget men dödas i trafikolycka innan rättegången

Thomsen, Hans

Doktor

Tysk diplomat, talar flytande norska

Tysk charge d'affaires i Washington tom krigsförklaringen 1941 (överlämnar denna!)

Tysk minister (ambassadör?) i Stockholm 1943-?

Thorén, Torgil

Chef FRA

Thornell, ? (stavning? Thorner?)

Legationsråd, tyska beskickningen Stockholm, 1941-?

"Propagandachef" (Grafström)

Bor i Saltsjöbaden

Thorsing, Oscar

Chef, UD:s pressbyrå

Thörnell, Olof

Försvarsstabschef 1936-39

ÖB dec 1939 – 1 apr 1944
Defaitist, vill gå i krig med Finland-Tyskland mot Sovjet

Ting

Doktor
Kinas ambassadråd i Berlin

Tingsten, Herbert

Statsvetare, liberal publicist, antinazist
Studerar den italienska fascismen på slutet av 1920-talet
Professor i statskunskap vid Stockholms högskola 1935-46
Attackerar Günther för tryckfrihetspolitiken 1940
Chefredaktör för DN 1946-59

Tisdagsklubben

Antinazistisk förening

von Toggenburg, ?

Tysk greve och journalist
Stockholmskorre för Muenchener Neuste Nachrichten och Hamburger Fremdeblatt

Torp, Oscar

Norsk politiker (Arbeiderpartiet)
Partiordförande 1923-45, stark ställning i den norska Londonregeringen
Försvarsminister 1942-45

Tranmæl, Martin (Arbeiderpartiet)

Norsk fackföreningsman, journalist och socialistisk politiker
Chefredaktör för Arbeiderbladet 1945-49

Trolle, Eric

Utrikesminister 1905-06 och 1906-1909
Envoyé i Tyskland 1909-12
Riksmarskalk 1930-34 (död)

Tunberg, Sven

Professor
Chef Statens Informationsstyrelse 1940-44
”En ganska stor tyskvän”, enl Grafström. Ska dock ha ändrat sig i april 1940.
Försöker kuppattat inordna upplysningsnämnden under informationsstyrelsen i maj 1940.

von Twardowski, Fritz

Tysk diplomat, Auswärtiges Amt
Chefen för kulturavdelningen
Svärfar till Sven Grafström

Tyska legationen

Hovslagargatan 2 (granne med Nationalmuseum)

Tyskvänner

Fyra nivåer:

1. Geopolitiskt motiverade supportrar av ett starkt Tyskland, särskilt gentemot Sovjetunionen
2. Tysklandsvänner, som anser sig stå nära den tyska kulturen. Från 1933 är det svårt att se skillnad mellan denna kategori och nazistsympatisörerna.
3. Nazistsympatisörer, stöder regimen i Tyskland och kanske även svenska nazister, men anser sig ha invändningar
4. Nazister, medlemmar i svenska nazistiska organisationer

af Uhr

Flygkommandot

Chef försvarsstabens luftförsvarsavdelning?

Adelsätt

Undén, Torsten

Minister i Wien (när?)

Minister i Budapest (1939-42)

Bror till Östen

Undén, Östen (s)

Utrikesnämnden

Ledamot av FK

Utrikesutskottets ordförande

Folkrättslig expert på UD

Utrikesminister 1924-26 och 1945-62

Unger, Gunnar

Informationsstyelsen

Medarbetare till skriften "Svenskarna och propagandan - har Gallup rätt?" 1943

von Uthmann, Bruno

Generalmajor

Tysk militärattaché i Stockholm

Wagner, Horst

Representerar Abteilung Deutschland i Norge

Ersätter Martin Luther som chef, byrå D III Abteilung Deutschland, avdelningen inom AA som är ansvarigt för raspolitik och koordination av judiska frågor

Wagnsson, Ruben (s)

Riksdagsman FK

Säger "Norges sak är vår" i Riksdagen mar 1941

von Wahlert, Paul

Kommendörkapten

Marinattaché, tyska beskickningen Stockholm

Wallén, Otto (parti?)

Riksdagsman

Medlem i Riksföreningen Sverige-Tyskland fr 1942

Wallenberg, Jacob

Affärsman, handlade med Tyskland

Permanent medlem svenska regeringskommissionen som före och under andra världskriget skötte handelsförhandlingarna med tyskarna

Kontakt med tyska motståndsrörelsens Carl Goerdeler

Wallenberg, Marcus "Dodde"

Affärsman

Delar upp handeln med brodern Jacob (Marcus sköter västmakterna)

Wallenberg, Raoul

Affärsman

Legationsssekreterare Budapest 1944-45 (eg amerikanska War Refugee Board)

Tillfångatas i jan 1945

Sannolikt död 1947

"Om man skalar bort all mytbildning och propaganda som rikligt förekommit kring W. reduceras hans insatser betydligt. De är ändå tillräckliga för att inte minst i kombination med hans tragiska öde göra honom till en symbol i kampen mot förföljelse och omänsklighet under och efter andra världskriget." (NE)

Wallenius, Martti

Finsk generalmajor

Hjälte från Vinterkriget

Walter, Alex

Ministerialdirektör

Tysk representant vid de tysk-svenska handlingsförhandlingarna (Hägglöfs motpart)

Även detta i jan 1944

Ward, Karl (s)

Utrikesnämnden

Ledamot av AK

Waring, H.W.A.

Ministry of Supply

Brittiska legationen, Stockholm

Wasastjerna, Jarl

Finsk minister i Stockholm (1940-43)

Professor i tillämpad fysik vid Helsingfors universitet

Wason, Betty

Journalist

Korrespondent i Sverige, amerikanska California Broadcasting Co.

von Watzdorff, ?

Biträdande tysk militärattaché i Stockholm (?)
Beskriver general Kellgren som "idealisk källa" i brev

de Vaux Saint Cyr, ?

Greve
Fransk minister, Stockholm, 1942, 1944 (tid?)

Weissauer, Ludwig

Tysk jurist
Kabinettstjänsteman
Emissarie till Hitler?

von Weizsäcker, Ernst

Statssekreterare
Utrikesminister Ribbentrops närmaste man
Tysk statssekreterare 1938-43 (får sparken)
Sändebud i Vatikanen 1943-45
Dömd till sju års fängelse för krigsförbrytelser, frigiven efter 18 månader
Pappa till blivande västtyske presidenten Richard von Weizsäcker, som på 1980-talet uppmanar tyskarna att ärligt se på sitt förflutna

Wendt, Erika

Tyska beskickningen, Stockholm
Spionerar åt Sverige

Westman, Karl Gustaf (bf)

Justitieminister 1936-sep 1943, avgår pga sjukdom
Utrikesminister 1936
Rättshistoriker
Odemokratisk och cynisk

Westman, Karl Ivan

Diplomat, UD
Chef för politiska och handelspolitiska avdelningen 1925-?
Övergår till utrikestjänst efter att ha förlorat maktkamp med CG
Minister i Helsingfors april 1941-42 (anglofil, vilket hindrar honom att få underrättelser)
Bror till KG

Westring, Claes

Generalkonsul
Svenska legationen i Oslo

Westrup, ?

Svenskt sändebud i Bern

Wickman, Johannes

Utrikesredaktör DN, 1918-48

Antinazist

Fälld av sin egen chef Sten Dehlgren i Pressnämnden

Widén, ?

Warszawasvensk

Döms till döden 1943

Friges dec 1944

zu Wied, Victor (prinsen av Wied)

Tysk minister i Stockholm 1933-43

Prinsessan är fanatisk nazist

Wigforss, Ernst "Wigge" (s)

Finansminister 1932-49

Docent vid Lunds universitet (1913) på en avhandling om södra Hallands folkhäl

Antitysk

Wigforss, Tore

Biträdande militärattaché i Helsingfors

Släkt med Wigge?

Winant, John Gilbert

USA:s ambassadör i UK 1941-46

Vinell, Torsten

Handelsråd, svenska beskickningen i Berlin

Ersätts av Nylander (1942?)

Witting, Rolf

Finsk havsforskare och politiker, Svenska folkpartiet

Chef för havsforskningsinstitutet i Helsingfors 1919-36

Utrikesminister 1940-43

Direktör för Helsingfors aktiebank 1936-44

Kritiseras för stor del av ansvaret för Finlands samarbete med Nazityskland inför och under fortsättningskriget. Dör 1944.

Wold, Terje

Norsk justitieminister 1944 (tid?)

Woo, Kwang-Han

Attaché, kinesiska legationen, Stockholm

Vougt, Allan (s)

Politiker och publicist

Utrikesnämnden

Ledamot av AK

Tidningen Arbetets chefredaktör 1924-44
Aktiv eftergiftspolitik
Förf "Ur svensk synvinkel" (1943)
Försvarsminister 1945-51
Författare till "Socialism och rasbiologi" (1925)
En av "1940 års män" i Ture Nermans bok

Wrede, Henrik

Major
Chef för SJ:s militärbyrå ?-1942
Talar med tyska transportofficerare mitt under midsommarkrisen

Vuori, ?

Finsk fackföreningsledare

Vysinskij, Andrej

Vice utrikeskommisarie
Sovjetunionen

Wörmann, Ernst

Doktor
Chef för AA:s politiska avdelning

von Zechlin, Erich

tysk diplomat
Andreman, legationen i Helsingfors 1941-44

Zjdanov, Andrej

Sovjetisk militär
Generalöverste
Ordförande i militärkommissionen som övervakar Finland 1944-
Positiv överraskning för Finland, korrekt och förtroendeskapande

Zjukov, Georgij

Sovjetisk militär, marskalk av Sovjetunionen 1943
Blir i januari 1941 sovjetisk generalstabschef och vice folkkommisarie för försvarsfrågor
Åren 1941-45 en av sovjetarméns främsta härförare, i egenskap av befälhavare först för reservarmén, därefter för Leningrad- och Moskvaarmén. Leder Röda arméns framstötter västerut i krigets slutskede och mottar den tyska kapitulationen i Berlin 1945.
Efter kriget sätts han av Stalin på undantag, utses av Chrusjtjov till försvarsminister 1955 men entledigas oväntat redan 1957.

Åkerberg, Harald (s)

Utrikesnämnden
Ledamot av FK
Vice ordförande, partigruppenn (1934-?)
Chefred Örebro-Kuriren
En av "1940 års män" i Ture Nermans bok

Åkerhielm, Samuel

Generallöjtnant, friherre

Försvarsstabschef

Hoppades på att Sverige skulle kriga mot Sovjet tillsammans med Tyskland

Åström, Sverker

Sekreterare till Assarsson i Moskva 1939-43

Kabinettssekreterare 1972-77

08-796 97 79, Kammarkarg 4

Öhrvall, Leif

Svenska konsulatet i Oslo

Österling, Anders

Skald

Medlem av Svenska Akademien från 1919, dess ständige sekreterare 1941-64

Vän till CG från Lund

Gift med Ingrids syster Greta

Österström, Ivar (fp)

Publicist och politiker

Redaktör, Västernorrlands Allehanda

Ordförande, fp:s andrakamargrupp (1940-)

Publicistklubbens ordförande 1939-42

Avsade sig riksdagsmannaskapet 14 dec 1943

Hittas död på Skansen 17 dec 1943

En av "1940 års män" i Ture Nermans bok